

Hizkuntza-gaitasunaren zorua eta euskararen erabilera

EUSKAL SOZIOLINGUISTIKA JARDUNALDIA
Bilbo, 2022-06-22

Iñaki Iurrebaso Biteri
inaki.iurrebaso@ehu.eus

- EH-ko Inkesta soziolinguistikoak (2016)

EUSKO JAURLARITZA
GOBIERNO VASCO

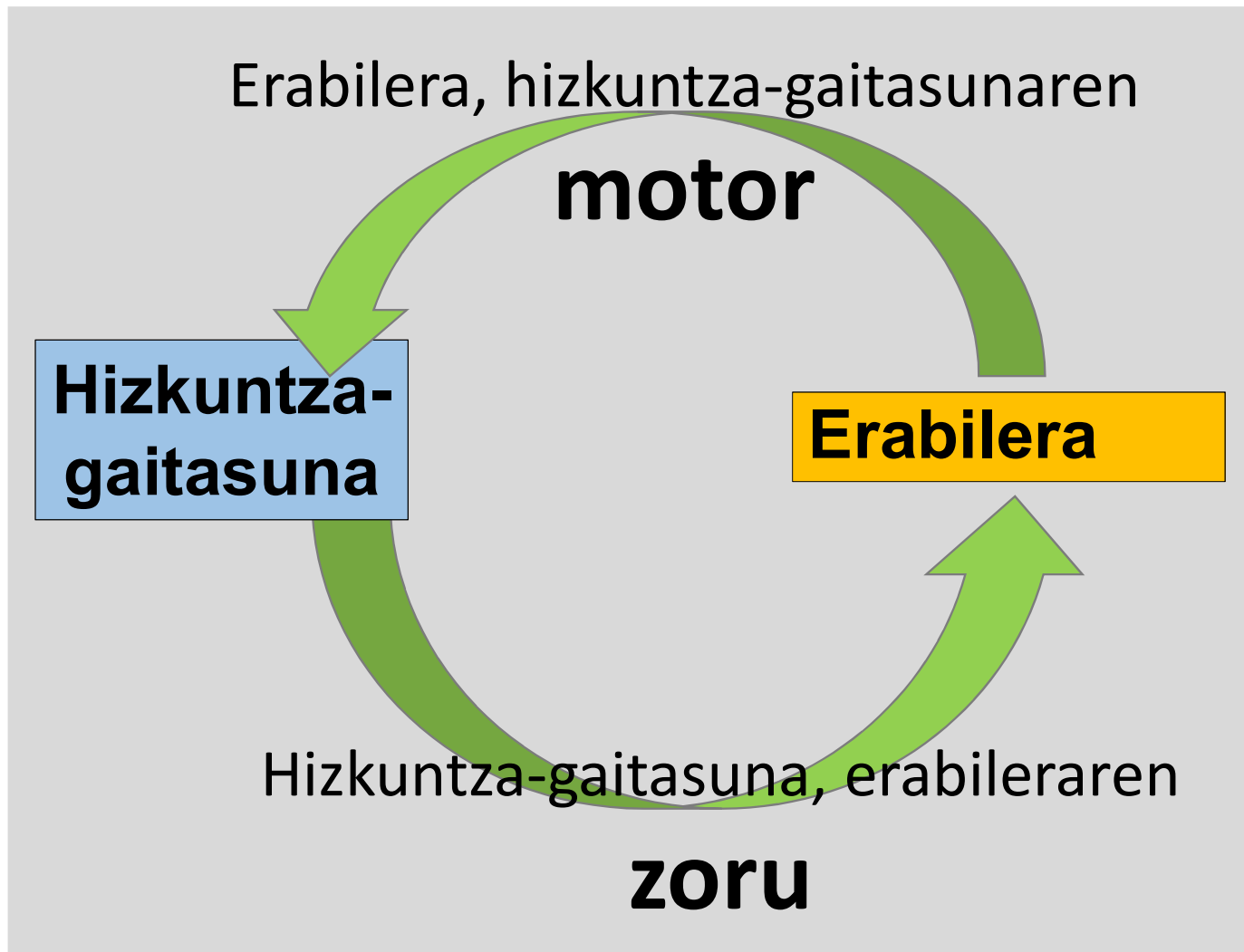
HEZKUNTZA, HEZKUNTZA POLITIKA
ETA KULTURA SAIA
Hezkuntza Politikarako Sailburuordetza

Demolinguistika

- 1.- Zein da EH-ko hizkuntza-gaitasunaren araberako zorua gaur egun?
- 2.- Asko edo gutxi erabiltzen ote da euskara dagoen ezagutza mailarako?
- 3.- Zein bilakaera-joera antzematen dira hizkuntza-gaitasunean?

1.-

**Zein da EH-ko hizkuntza-
gaitasunaren arabera
zorua gaur egun?**

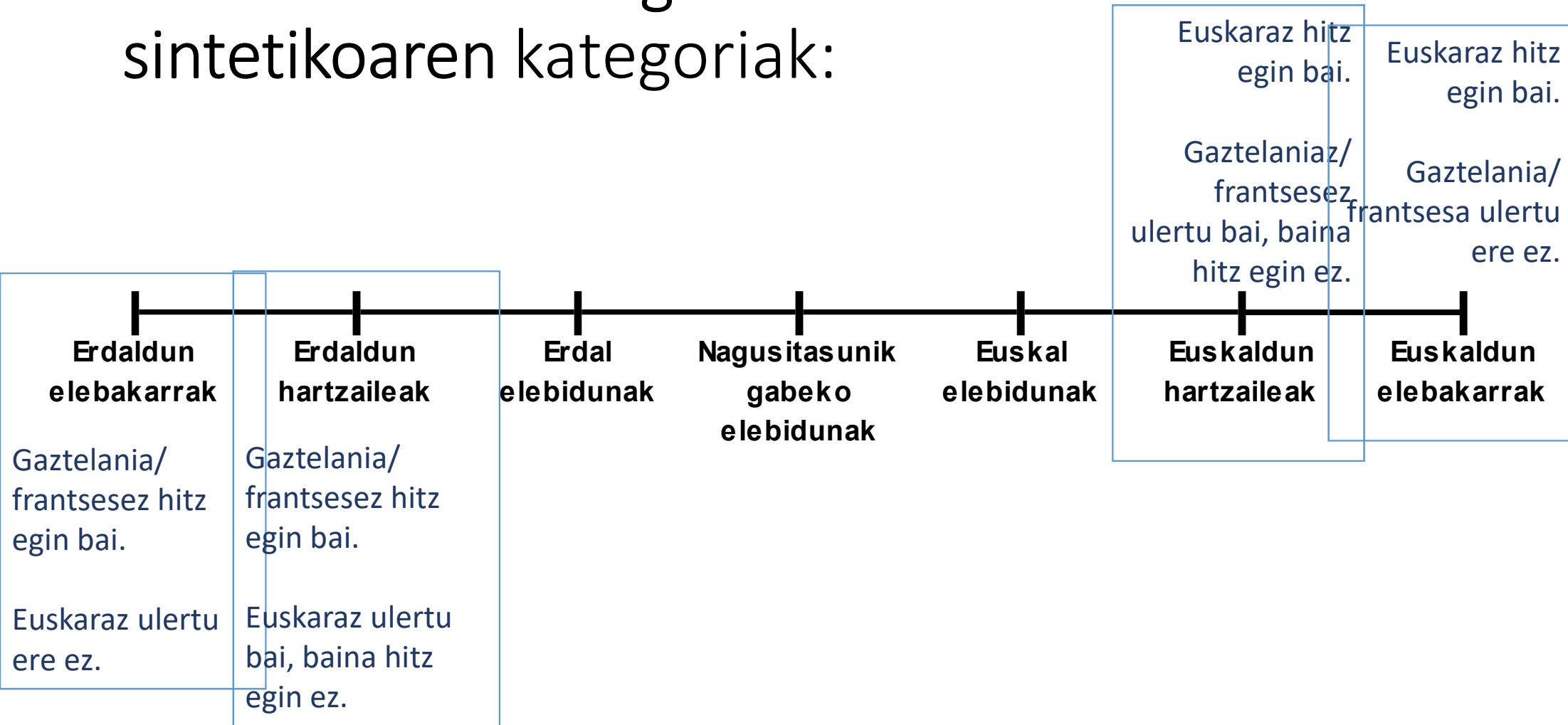
Hizkuntza-gaitasuna

- Elebitasun-mailak daude: muturreko elebakarretatik, elebidun orekatuetara.
- Parekidetasuna oso arraroa da, arruntena hizkuntza batean edo bestean nagusitasuna izatea da. Errealitate konplexua.

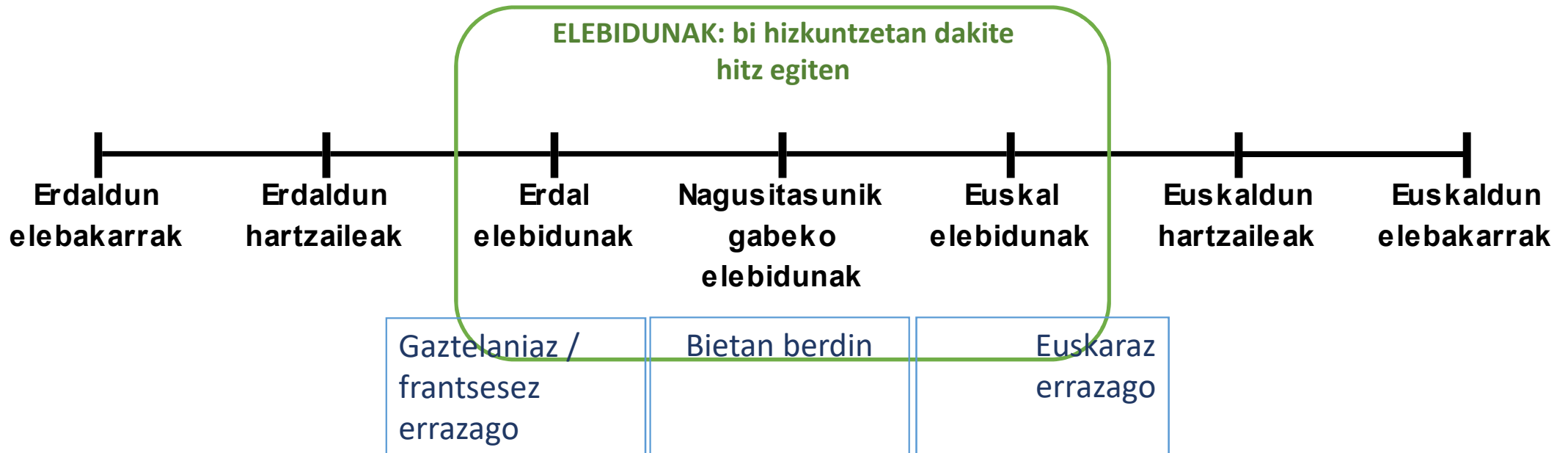
Nolako adierazlea behar dugu?

- Aldagai dikotomikoa, trikotomikoa edo continuum erakoa?
- Hizkuntza batean dugun gaitasuna edo bietan duguna interesatzen zaigu?

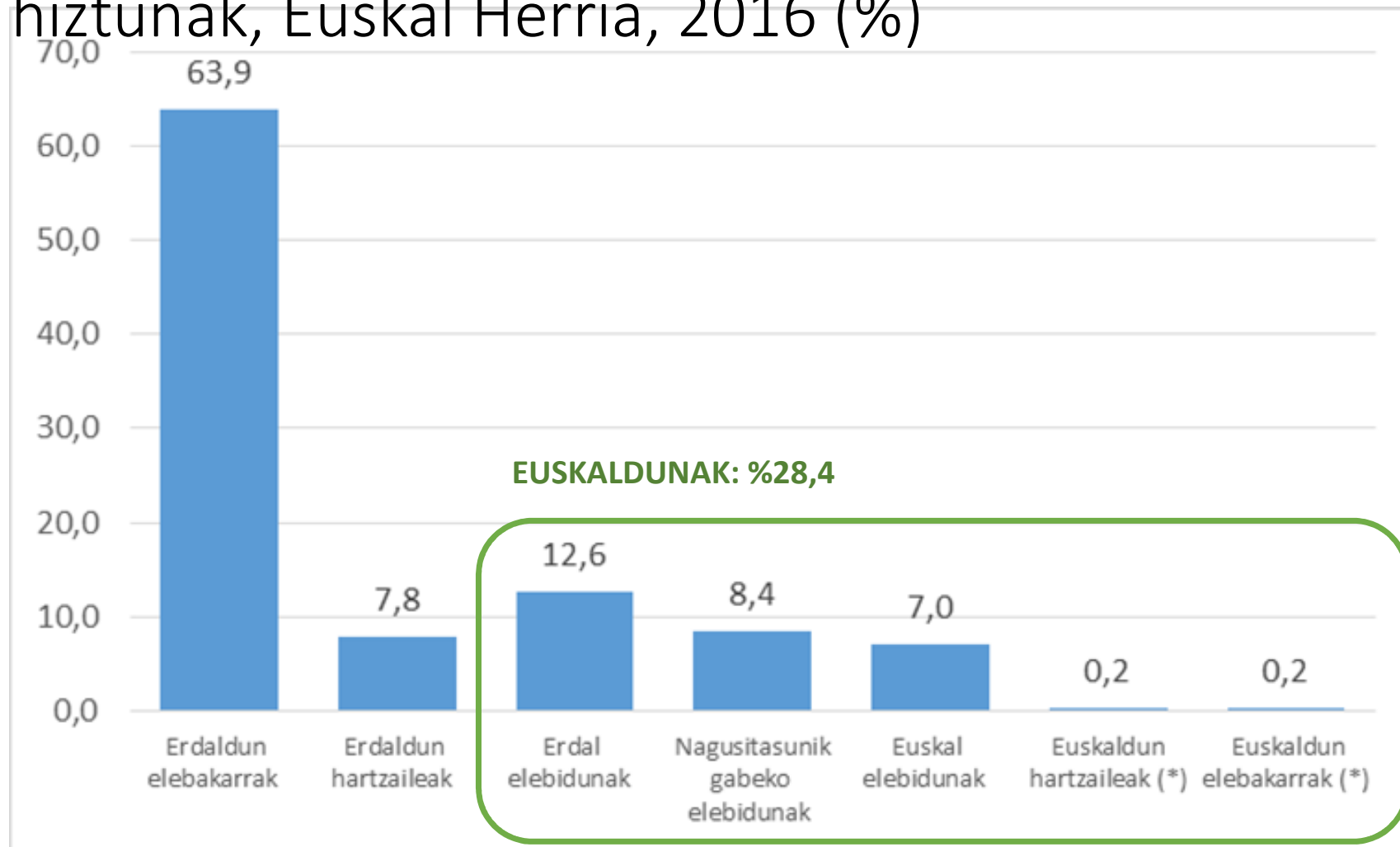
Ahozko hizkuntza-gaitasunaren adierazle sintetikoaren kategoriak:

Ahozko hizkuntza-gaitasunaren adierazle sintetikoaren kategoriak:

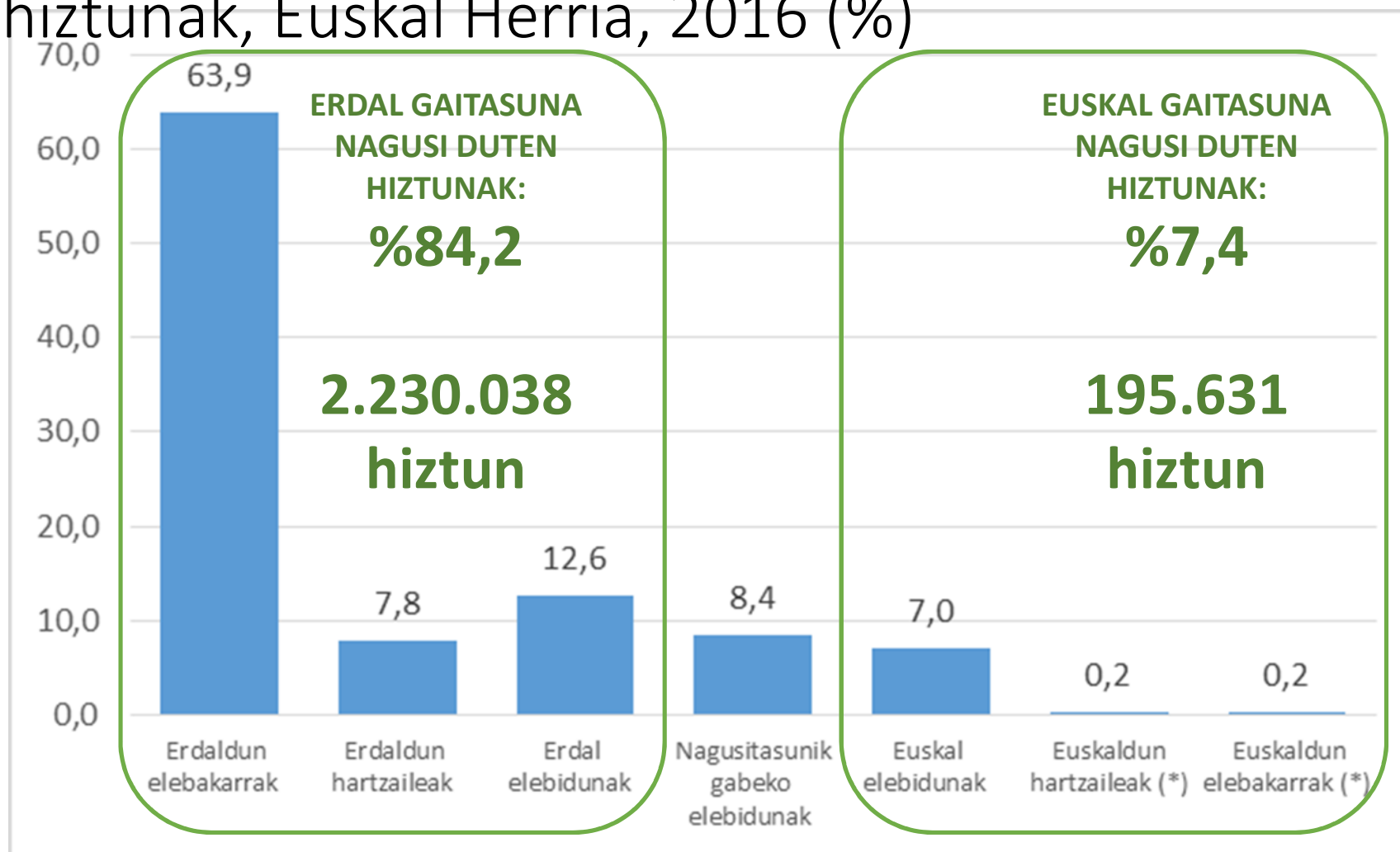

Ahozko hizkuntza-gaitasuna. 16 urtetik gorako hiztunak, Euskal Herria, 2016 (%)

Iturria: guk egindakoa, ISLko datuetan oinarrituta.
(*) 2001eko proportzioen arabera kalkulaturako datuak

Ahozko hizkuntza-gaitasuna. 16 urtetik gorako hiztunak, Euskal Herria, 2016 (%)

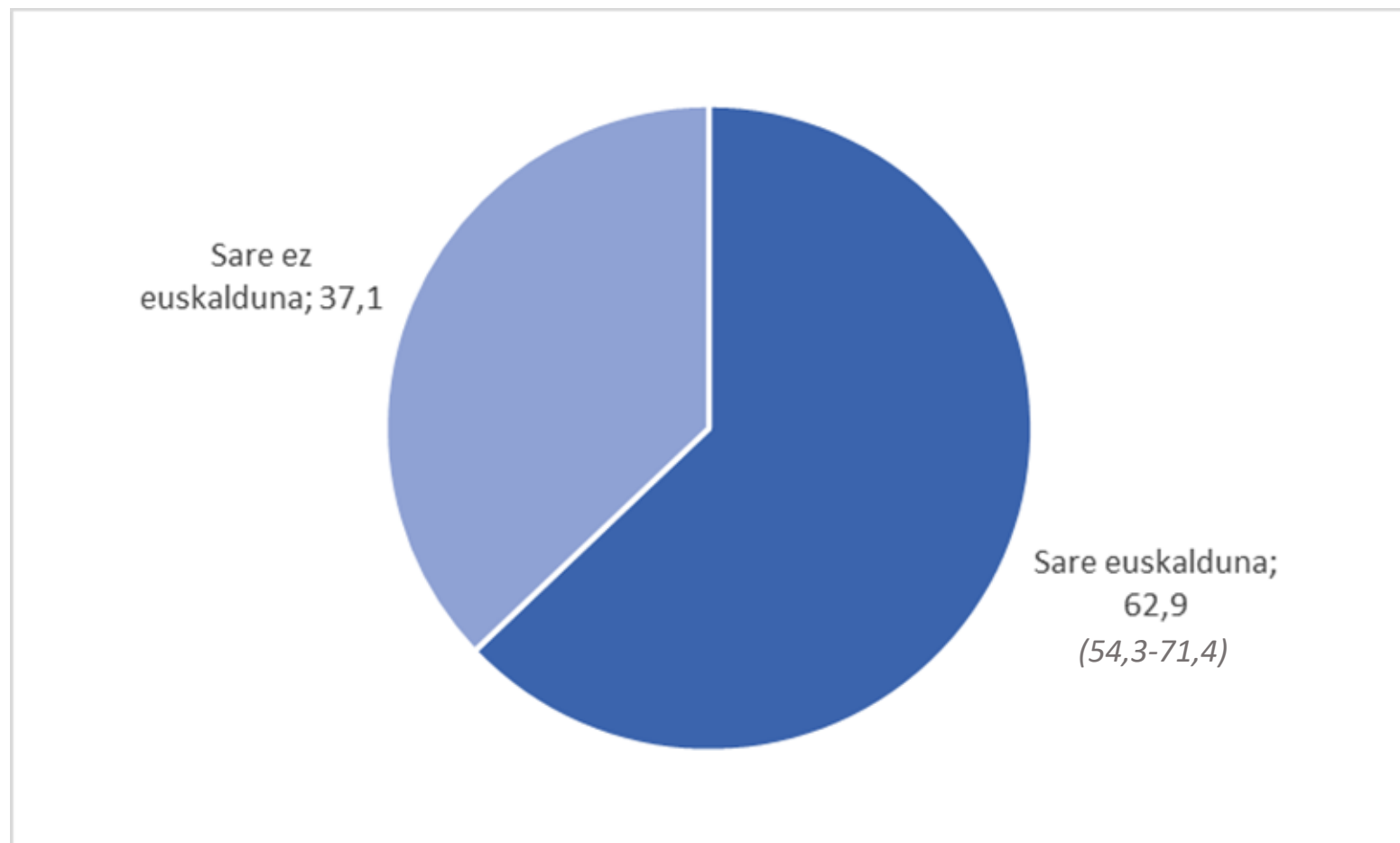

Iturria: guk egindakoa, ISLko datuetan oinarrituta.
(*) 2001eko proportzioen arabera kalkulaturako datuak

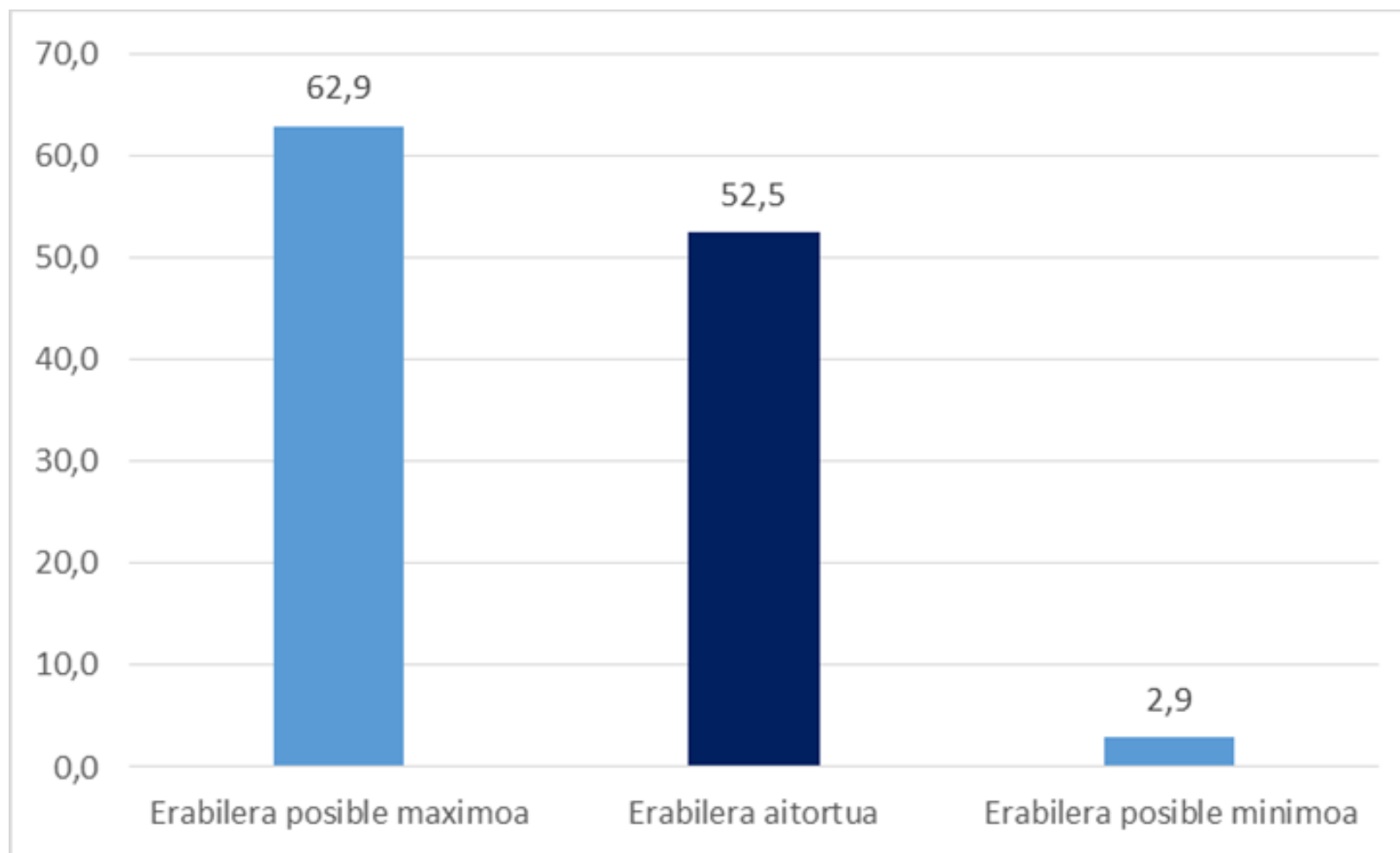
2.-

Asko edo gutxi erabiltzen ote
da euskara dagoen ezagutza
mailarako? (*ikuspegi
berritua*)

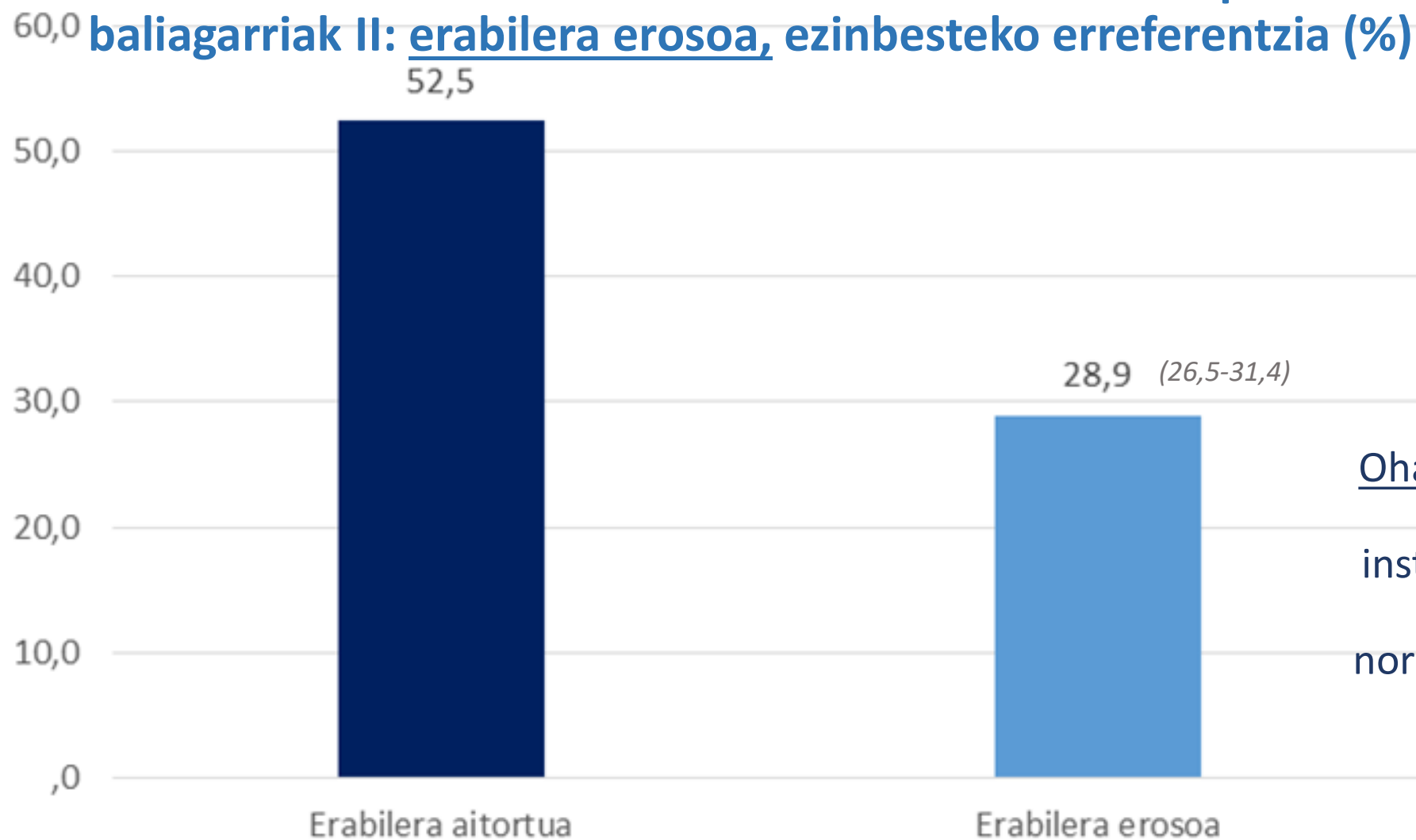
16 urtetik
gorako
euskaldunen
harreman
sarearen
osaera. Euskal
Herria, 2016
(%)

3.1.- Euskaldunen erabilera baloratzeko erreferentzia-puntu baliagarriak I: erabilera posible maximoa eta minimoa (%)

3.2.- Euskaldunen rabilera baloratzeko erreferentzia-puntu baliagarriak II: erabilera erosoa, ezinbesteko erreferentzia (%)

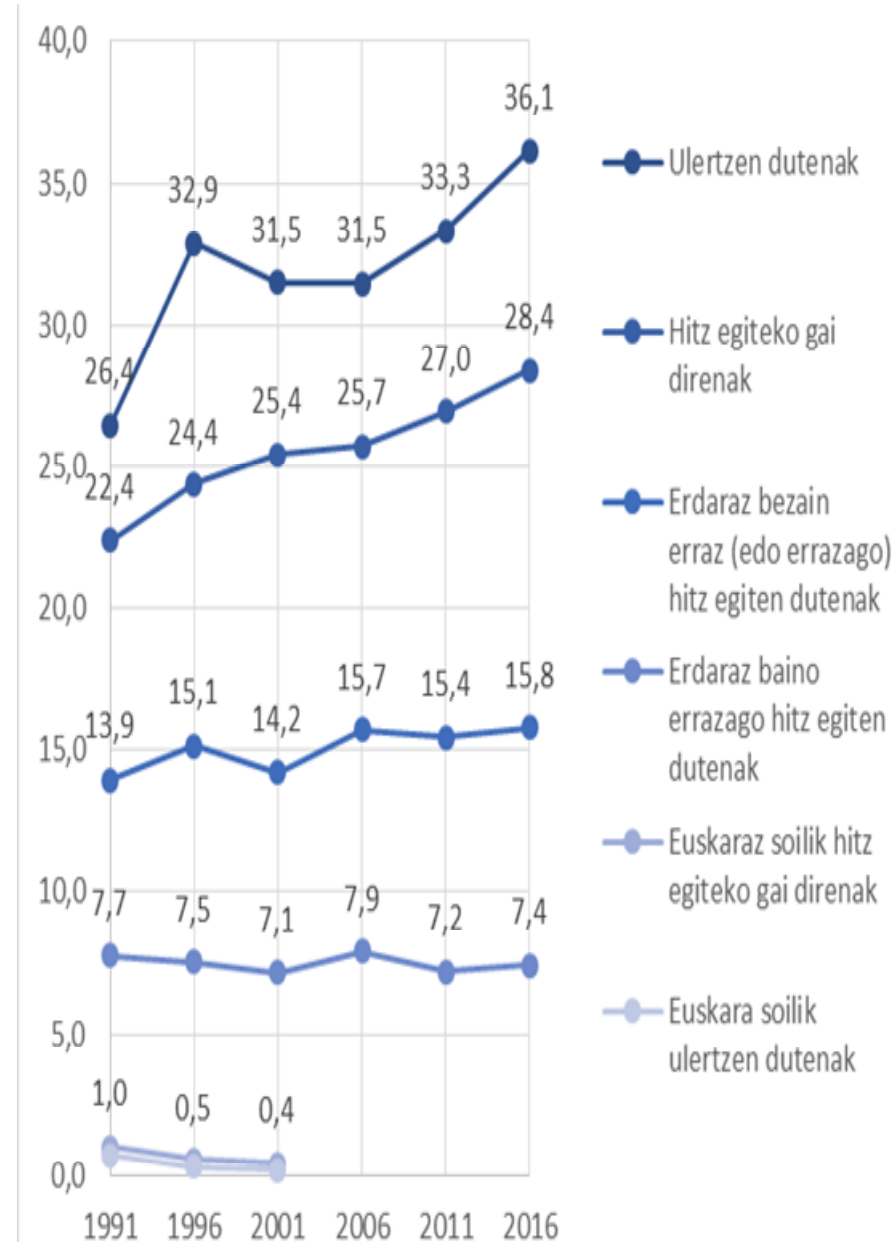
Ohar garrantzitsua:
motibazio
instrumentaletik at
aritzea ez da
norabide bakarreko
prozesua.

3.-

**Zein bilakaera-joera
antzematen dira Hizkuntza-
gaitasunean?**

Hizkuntza-gaitasunaren bilakaera. EH, 1991-2016 (%)

5. irudia. Euskaldunen bilakaera. Euskararen eremu osoa, 1991-2016

4.-

Ondorioak eta gogoetak

1.- Hizkuntza-gaitasunak jartzen du komunitate batean erabilerarako zorua.

2.- Zein da gaur egun hizkuntza-gaitasunaren araberako egoera?

Gaztelaniaz/frantsesez ia denek dakite; euskaraz %28,4k.

Gaztelania/frantsesezko gaitasuna nagusi dute %84,2k; euskarazkoa %7,4k.

Ikaragarri ahul dago euskara hizkuntza-gaitasunean (11-1).

Zenbatekoa da egun euskararen erabilera?

Aurrez aurreko egoeretan: %15 (aitortua). Behatua-errealak % 11-%12 inguruan.

3.- Asko edo gutxi erabiltzen ote da euskara dagoen ezagutza-mailarako?

Gaur egungo Euskal Herrian euskara asko erabiltzen da dagoen ezagutza-mailarako.

4.- Zein bilakaera-joera antzematen dira Hizkuntza-gaitasunean?

Erdal elebidunen multzoa hazi da batik bat. Euskarazko gaitasuna nagusi duten hiztunen multzoa EZ da hazi. Horrek zerikusi zuzena du erabileraren bilakaeran.

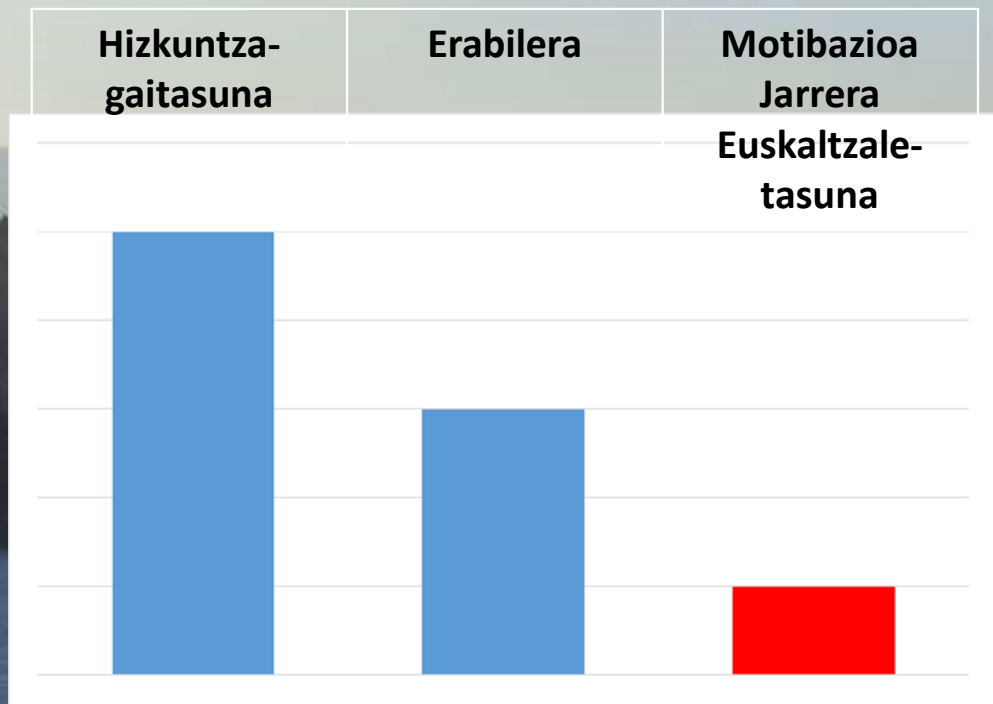
Euskal hiztun
komunitatea:

Ahul

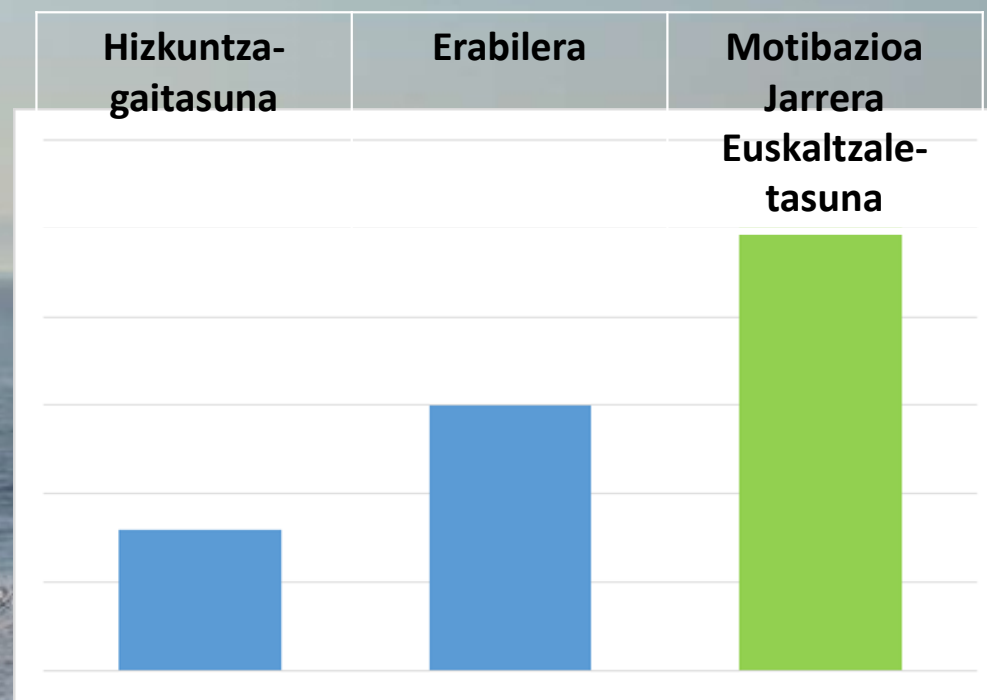
eta

zaurgarri

Azken hamarraldietan euskal
soziolinguistikan gure errealitateaz
nagusitu den ikuspegia:

Ikuspegi berritua:

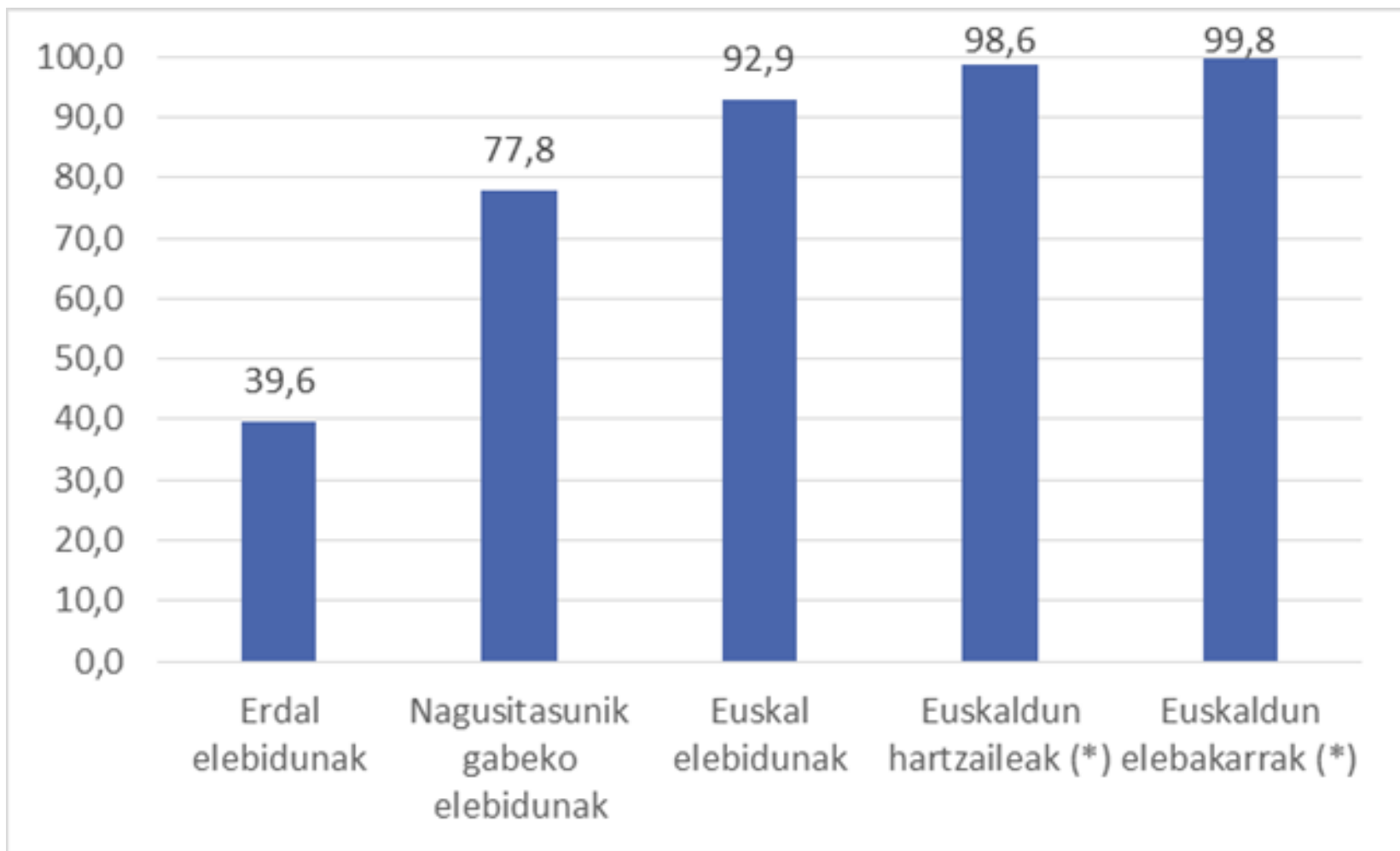

Hizkuntzarekiko jarrera
eta motibazioa da gure
indargune nagusia.

Eskerrik asko!

3.3.- Erabilera baloratzeko erreferentzia-puntu baliagarriak III: gaitasun xehearen arabera hiztun-multzoen erabilera mintzakideak ere euskaldunak direnean

Iturria: guk landua ISLn
oinarrituta.

(*) Euskaldun hartzaileen eta
elebakarren datuak 1991-2001
metatuak dira.